

Mandat – IP-rettigheter i samarbeidsprosjekter

Bakgrunn

IP-rettigheter er en stadig tilbakevendende utfordring i Forskningsrådets samarbeidsprosjekter, enten det er senterordningene eller mer frittstående prosjekter hvor forskningsmiljøene samarbeider med næringsliv. Arbeidet med samarbeidsavtalene for KI-senterne er et nylig eksempel på dette.

Forskningsrådet har derfor startet et prosjekt og opprettet en intern arbeidsgruppe som skal arbeide videre med IP-rettigheter med tanke på å utarbeide et kunnskapsgrunnlag, arbeide fram noen grunnleggende prinsipper og anbefale hvordan Forskningsrådet skal implementere prinsippene i sin virksomhet.

Forskningsrådet har informert Kunnskapsdepartementet om dette arbeidet. I en tilbakemelding, understreker KD at: «Kunnskapsdepartementet forventer at rådet legger vekt på å utarbeide prinsipper for håndtering av IP-rettigheter som er i tråd med gjeldene regelverk, samt legger til rette for å etablere:

- i. tilstrekkelig forutsigbarhet for næringslivet og forskningssektoren
- ii. åpne og transparente prosesser for alle involverte parter fra et tidlig tidspunkt
- iii. gode rammer for økt samarbeid mellom academia og næringsliv som bidrar til innovasjon, verdiskaping og langsiktig kunnskapsamarbeid»

Prosjektets leveranser

Dette prosjektet har tre hovedleveranser:

- 1) Kartlegge utfordringsbildet for IP- håndtering i samarbeidsprosjekter og løsninger nasjonalt og internasjonalt.
- 2) Tydeliggjøre prinsipper for håndtering av IP-rettigheter i samarbeidsforskning og utarbeide løsninger.
- 3) Lage utkast til revidert policy for IP-rettigheter for Forskningsrådet og foreslå hvordan Forskningsrådet skal implementere prinsippene i sin virksomhet, inkludert tydeliggjøring av Forskningsrådets rolle.

Prosjektet tar utgangspunkt i samarbeidsforskning som Forskningsrådet finansierer, dvs KSP og senterordninger som FME, SFI, KI sentre og tilsvarende, men prinsippene vil ha overføringsverdi for diskusjon om IP-rettigheter også i andre sammenhenger.

Prosjektaktiviteter og tidsplan

1) Kartlegging av utfordringer og løsninger

Kartleggingen vil bestå i å undersøke hvorfor problemene oppstår når det gjelder IP-rettigheter. Hvilke aktører blir berørt og hvorfor er de uenige? Hvor ofte oppstår disse utfordringene og hvilke konsekvenser de har på verdiskapingspotensialet?

Kartleggingen baserer seg på erfaringer fra eksisterende samarbeidsprosjekter i Norge, men undersøker samtidig hvordan andre land i Europa (for eksempel, Sverige, Danmark, Finland, Sveits) håndterer tilsvarende utfordringer. Utviklingen i EU-finansiert samarbeidsforskning er også relevant.

Denne delen av prosjektet planlegger leveranse i desember 2026.

2) Prinsipper for håndtering av IP-rettigheter

Prinsippene dreier seg for eksempel om forståelse av eierskap av og bruksrett til forskningsresultater innenfor rammen av juridiske begrensninger. Prinsippene blir drøftet i lys av mulige løsninger.

Denne delen av prosjektet har sin leveranse i februar 2027.

3) Policy og implementering i Forskningsrådet

Denne delen av prosjektet skisserer hvordan Forskningsrådet kan implementere de relevante prinsippene og løsningene i sin virksomhet. Resultater fra del 2) og 3) danner grunnlag for en overordnet IP-policy i Forskningsrådet. Prosjektet skal levere et utkast til en revidert IP-policy.

Denne delen av prosjektet planlegger sin leveranse i mars 2027.

Organisering av prosjektet

Prosjektet organiseres med en tverrgående arbeidsgruppe i Forskningsrådet og en ekstern, rådgivende ekspertgruppe.

I tillegg til ekspertgruppen, skal prosjektet ha en inkluderende prosess med relevante aktører gjennom forskjellige dialogarenaer.

Forskningsrådets hovedledelse involveres ved behov for forankring og avklaringer i prosessen. Områdeledermøtene i Forskningsrådet involveres også ved behov.

Kunnskapsdepartementet holdes løpende orientert underveis i prosjektperioden.